

AUTORIŲ TEISIŲ PAŽEIDIMAS INTERNETE
EUROPOS SĄJUNGOJE
MUZIKA, FILMAI IR TELEVIZIJOS PROGRAMOS (2017–2018 M.).
TENDENCIJOS IR SKATINAMIEJI VEIKSNIAI

SANTRAUKA

AUTORIŲ TEISIŲ PAŽEIDIMAS INTERNETE EUROPOS SĄJUNGOJE MUZIKA, FILMAI IR TELEVIZIJOS PROGRAMOS (2017–2018 M.). TENDENCIJOS IR SKATINAMIEJI VEIKSNIAI

ISBN 978-92-9156-271-8 doi: 10.2814/907556 TB-03–19–814-LT-N

© Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnyba, 2019
Leidžiama atgaminti nurodžius šaltinį

EUIPO PROJEKTŲ GRUPĖ

Nathan Wajzman, vyriausiasis ekonomistas
Francisco García-Valero, ekonomistas
Altair Breckwoldt Jurado, mokslinių tyrimų asistentė

PADĖKA

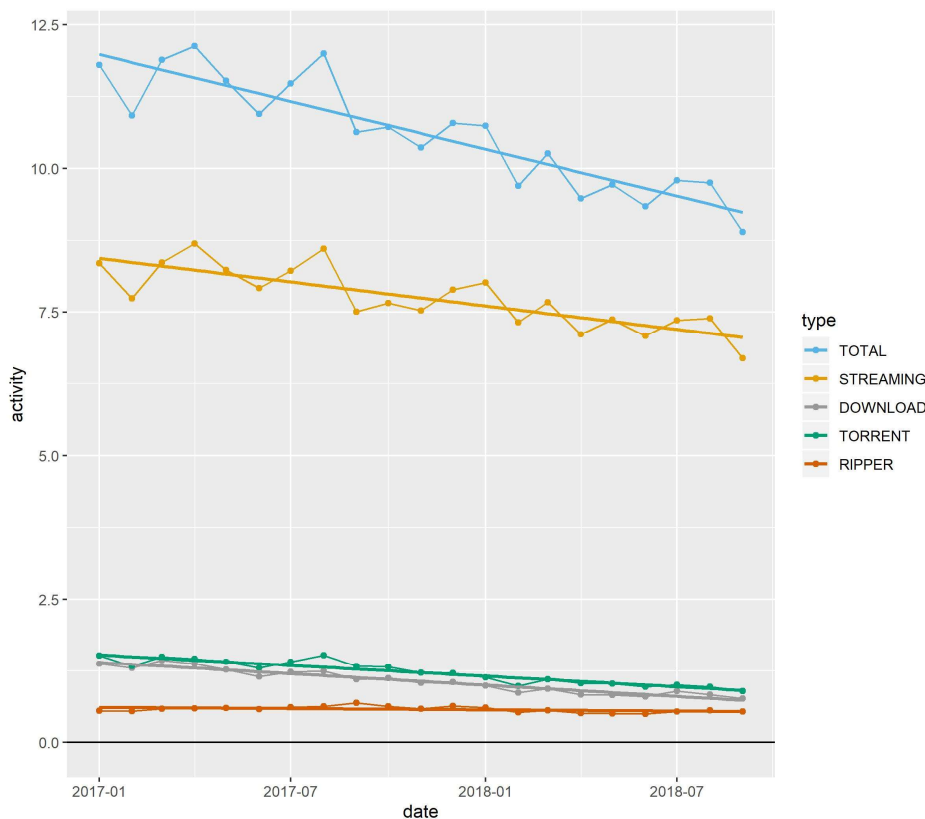
Autoriai dėkoja Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos atstovui Alexanderiui Kuntzui ir agentūros „La Haute Autorité pour la diffusion des œuvres et la protection des droits sur Internet“ (HADOPI) atstovams Raphaëliui Bergeriui ir Olivier’ui Muzerelle’ui už naudingas pastabas apie ataskaitos projektą.

SANTRAUKA

Šioje ataskaitoje nagrinėjamas turinio, kuriuo pažeidžiamos autorių teisės (televizijos programų, muzikos ir filmų), vartojimas 28 ES valstybėse narėse pasinaudojant įvairiais fiksuotos ir mobiliosios prieigos metodais, įskaitant srautinį duomenų siuntimą, parsisiuntimą, „torrent“ programas ir turinio įrašymo programinę įrangą. Ataskaitą sudaro dvi dalys – turinio, kuriuo pažeidžiamos autorių teisės, vartojimo tendencijų analizė ir veiksnių, turinčių įtakos piratavimo lygio skirtumams tarp ES valstybių narių, ekonometrinė analizė.

Analizė grindžiama gausiais duomenimis apie prieigą prie piratinių muzikos įrašų, filmų ir televizijos programų visose 28 valstybėse narėse nuo 2017 m. sausio mėn. iki 2018 m. rugsėjo mėn. Duomenys apima fiksuotuosius ir nešiojamuosius prietaisus, taip pat pagrindinius prieigos metodus: srautinį duomenų siuntimą, parsisiuntimą, „torrent“ programas ir srautinio turinio įrašymą.

Šioje ataskaitoje pateikiama gera žinia – skaitmeninio piratavimo mastas mažėja, kaip parodyta toliau pateiktoje diagramoje. 2017–2018 m. prisijungimas prie piratinio turinio šaltinių sumažėjo 15 proc. Labiausiai sumažėjo muzikos (32 proc.), filmų (19 proc.) ir televizijos programų (8 proc.) neteisėtas vartojimas.

Tačiau piratavimas tebėra didelė problema, ypač kai kuriose valstybėse narėse. Vidutinis interneto vartotojas ES 2018 m. prie piratinio turinio šaltinių jungėsi 9,7 karto per mėnesį, nuo beveik 26 kartų per mėnesį Latvijoje ir Lietuvoje iki mažiau nei 4 kartų per mėnesį Suomijoje.

5 skirsnyje pateiktoje ekonometrinėje analizėje siekiama paaiškinti šiuos skirtumus tarp valstybių narių. Remiantis esamos literatūros ir turimų duomenų šaltinių peržiūra, išnagrinėti įvairūs veiksniai, galintys daryti įtaką piratinio turinio vartojimui konkrečioje šalyje. Tie veiksniai, be kita ko, yra socialiniai ir ekonominiai kintamieji (pajamų lygis, išsilavinimas, nelygybė, nedarbas); demografiniai kintamieji, tokie kaip jaunimo dalis bendroje gyventojų struktūroje; kintamieji, susiję su atitinkamos rinkos ypatybėmis, įskaitant rinkos dydį, interneto infrastruktūros mastą ir įvairių rūšių siūlomo teisėto turinio apimtį; tarp tų veiksnių yra ir požiūris į intelektualinės nuosavybės teisių pažeidimą, kaip nurodoma EUIPO paskelbtame Intelektinės nuosavybės suvokimo tyrime.

Piratinio turinio vartojimui didžiausią poveikį turintys socialiniai ir ekonominiai veiksniai yra **pajamų vienam gyventojui lygis** ir **nelygybės** mastas – didelės pajamos vienam gyventojui ir mažas pajamų skirtumas yra susiję su mažesniu neteisėto turinio vartojimu. Bendras **rinkos dydis**, vertinamas pagal interneto vartotojų šalyje skaičių, taip pat svarbus – kai visi kiti veiksniai yra vienodi, vidutinis piratinio turinio vartojimas yra mažesnis didesnėse valstybėse narėse. Intelektinės nuosavybės suvokimo tyrimo duomenimis, **palankesnis požiūris į skaitmeninį piratavimą** taip pat siejamas su didesniu piratinio turinio vartojimu.

Kai kurie kiti nagrinėti kintamieji, regis, taip pat turėjo įtakos piratinio turinio vartojimui, tačiau šis poveikis nebuvo akivaizdus. Pavyzdžiui, nustatyta, kad, padidėjus **informuotumui apie siūlomą teisėtą turinį** (Intelektinės nuosavybės suvokimo tyrimo duomenimis), sumažėja piratinių filmų vartojimas, tačiau padidėja televizijos programų piratinio turinio vartojimas, o poveikis muzikos vartojimui nėra statistiškai reikšmingas. Atrodo, kad siūlomo teisėto turinio ir piratavimo ryšys yra sudėtingas, todėl jį reikėtų toliau tirti.

Tolesnis tyrimas, kurį numatoma atlikti 2020 m., bus skirtas nagrinėti konkrečių piratinių filmų vartojimą visose 28 valstybėse narėse, galbūt palyginant su teisėtu atitinkamo turinio vartojimu (pvz., įvertinant kino teatrų pajamas už parduotus bilietus).